

NOTAT

Slutstatus på strateginotat for beskæftigelsesområdet

Strateginotat for beskæftigelsesområdet blev godkendt af Byrådet den 21. juni 2021. Heri anlagdes et fokus på at styrke indsatsen der, hvor den største velfærdsøkonomiske forskel kunne opnås, konkret repræsenteret ved de tre målgrupper A-dagpenge, sygedagpenge og aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere.

Derudover anlagde strateginotatet et tværgående sigte med en prioritering af i) den virksomhedsrettede indsats, ii) inddragelse af anden aktør samt iii) inddragelse af civilsamfundet ift. at støtte op om den samlede indsats.

I herværende notat præsenteres de konkrete resultater, der er opnået for de tre målgrupper og de tre tværgående elementer.

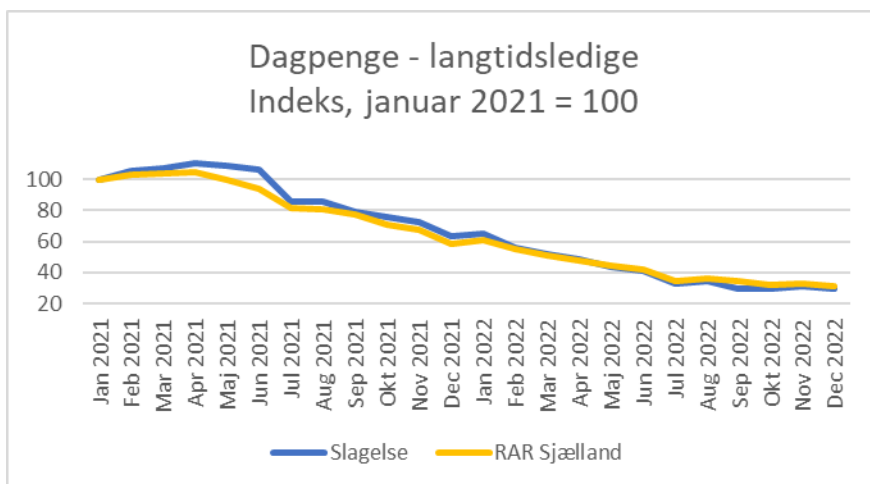
Indledningsvist er det dog værd at fremhæve, at indsatsen i Slagelse har udviklet sig positivt fra 2020 og frem til i dag. I perioden har Slagelse forbedret sig 19 pladser på beskæftigelsesministerens benchmark af jobcentrene, hvor kommunen er rykket fra plads nr. 80 i 2020 til plads nr. 61 ved den seneste måling, jf. nedenfor.

	1kv20-4kv20	3kv20-2kv21	1kv21-4kv21	3kv21-2kv22
Ydelsesgrupper i alt	80	76	64	61
A-dagpenge mv.	83	89	87	86
Sygedagpenge mv.	34	11	3	3
Kontanthjælp mv.	85	81	82	79

Kilde: Beskæftigelsesministeriet 2020-2023, Beskæftigelsesministeriets Benchmark, Slagelse Kommunes placering

A-dagpenge

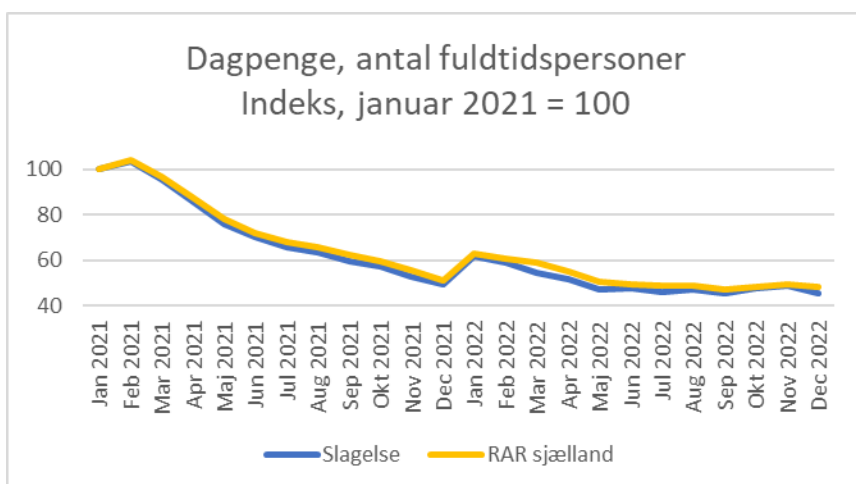
Under covid-19-pandemien blev antallet af langtidsledige næsten fordoblet, men via kompetenceløft af langtidsledige og en målrettet jobindsats med fokus på at nedbringe langtidsledigheden har Slagelse og landets øvrige kommuner nedbragt langtidsledigheden til et historisk lavt niveau. Siden januar 2021 er langtidsledigheden i Slagelse faldet med 70,8%. Til sammenligning er langtidsledigheden i RAR Sjælland faldet med 68,4%.

Kilde: Jobindsats

Samtidig er der sket et markant fald i det samlede antal dagpengemodtagere. I Slagelse er antallet af forsikrede ledige faldet med 54,6% siden januar 2021. Til sammenligning er antallet af forsikrede ledige i RAR Sjælland faldet med 51,7%.

Som del af den strategiske indsats "Et trin op" har jobcentret haft fokus på kompetenceløft af de forsikrede ledige, herunder brugen af opkvalificeringsforløb og voksenlærlingeindsatsen.

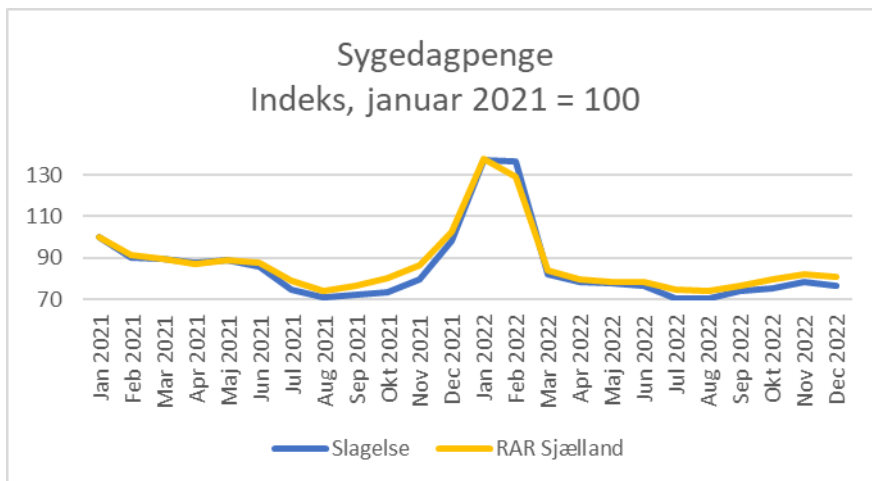
Kilde: Jobindsats

Sygedagpenge

Et strategisk fokus på hurtig og effektiv sagsbehandling i sygedagpengesagerne med henblik på en tidlig afklaring kan aflæses i Beskæftigelsesministeriets benchmark, hvor sygedagpengeområdet ligger i top tre blandt landets kommuner, når der tages højde for kommunernes socioøkonomiske forhold. Siden januar 2021 er antallet af sygedagpengemodtagere faldet med 23,2% i Slagelse mod 19,2% i RAR Sjælland.

På sygedagpengeområdet har vi justeret og fokuseret indsatsen, så der i dag arbejdes i mindre

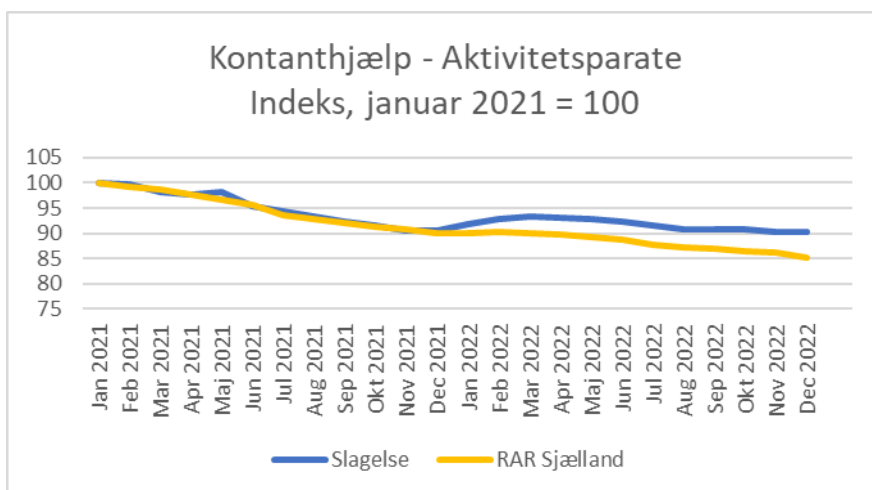
teams sammensat efter den sygemeldtes arbejdsgiverstatus. Det giver en mere målrettet opfølgning samt et bedre kendskab og hermed en tættere og mere kompetent dialog med arbejdsgiver. Derudover arbejdes der systematisk med delvis raskmelding som led i en hurtigere, delvis tilknytning af den sygemeldte til arbejdspladsen og som led i et motivationsarbejde, der understøtter den sygemeldtes arbejdsidentitet frem for en sygdomsidentitet.

Kilde: Jobindsats

Aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere

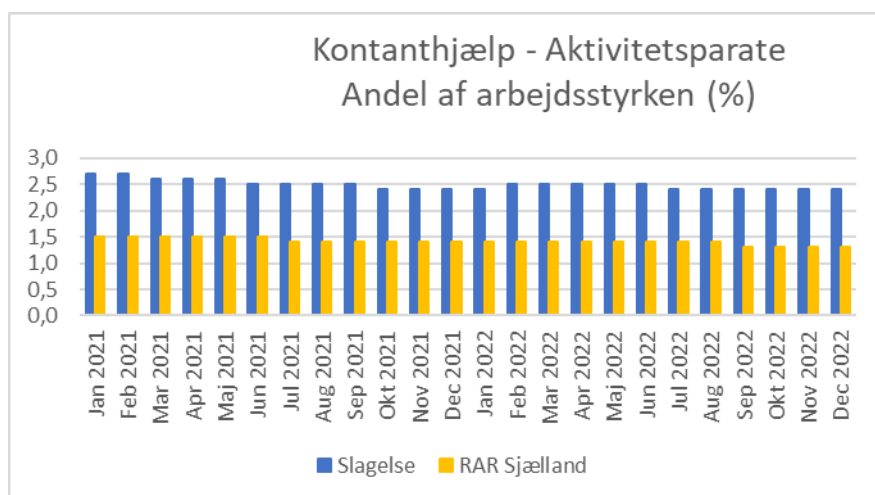
Fra april 2021 og frem til årsskiftet 2021/22 var der en positiv udvikling på området for aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere. I de første måneder af 2022 så vi en lokal stigning, atypisk for regionen. Fra marts 2022 og frem faldt antallet i målgruppen igen, men set ift. RAR Sjælland har stigningen i de første måneder af 2022 indebåret et mindre samlet fald i Slagelse. Antallet af aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere er således faldet med 9,7% i Slagelse siden januar 2021, mens antallet i RAR Sjælland er faldet med 14,8%.

Kilde: Jobindsats

Årsagerne til den mindre gunstige udvikling i Slagelse Kommune kan hænge sammen med målgruppens sammensætning i Slagelse:

- Slagelse har væsentligt flere aktivitetsparate borgere sammenlignet med RAR Sjælland, jf. tabellen nedenfor.
- Det aktivitetsparate område har historisk set ikke været et prioriteret indsatsområde i Slagelse. Iflg. en analyse fra Mpoy (2020) var der afsat 39% færre ressourcer til målgruppen sammenlignet med et benchmark blandt 19 øvrige kommuner.
- Målgruppen i Slagelse Kommune er alt andet lige mere udfordret sammenlignet med andre kommuner, herunder RAR Sjælland. Det afspejler sig fx i, at 58% af målgruppen i Slagelse har været på kontanthjælp i tre år mod 53% i RAR Sjælland.

Kilde: Jobindsats

Målgruppen er blevet opprioriteret i løbet af de sidste 1½ år, dels ved, at området er tilført ressourcer, dels ved at Slagelse Kommune er med i det nationale initiativ Flere skal med III, dels ved et fagligt og indsatsmæssigt løft til afdelingen i form af stærkere faglig ledelse og en systematisk indsatsstrategi, der bl.a. sætter mere fokus på virksomhedsrettede forløb og ordinære timer.

At vende det aktivitetsparate kontanthjælpsområde bliver imidlertid det lange, seje træk, som både kalder på stærk, faglig ledelse, men også kalder på de rette ressourcer ift. opgavens omfang og kompleksitet. Fra administrationens side er området fortsat et strategisk fokusområde, som planlægges udviklet i tre hovedspor: 1) Sociale investeringer, 2) en indsats med fokus på at implementere inspirationsmetode fra Flere skal med III og IPS (Individuelt Planlagt job eller uddannelse - IPS er en evidensbaseret beskæftigelsesindsats, der er målrettet mennesker med en psykisk lidelse eller psykisk sårbarhed, og som er motiverede for at komme i job eller uddannelse) og 3) afsøgning af relevante puljer, som kan bidrage til at styrke indsatsen på området.

Anden aktør og udbud

Der er indgået aftale med to leverandører på hver af tre delaftaler, som træder i kraft pr. 1. marts 2023 og løber frem til 28. februar 2025. Kommunen kan vælge at forlænge aftalen med to optioner à 1 år, hvormed aftalen maksimalt kan løbe op til 4 år frem til den 28. februar 2027.

Formålet med udbuddet har været at tilvejebringe en målrettet og omkostningseffektiv tilbudsvifte. Aftalernes design understøtter en høj grad af resultatfokus, dels ved at hurtige og varige resultater understøtter en bedre driftsøkonomi hos leverandørerne, dels ved at den mest effektive leverandør inden for en referenceperiode får tildelt flere borgere end den mindre effektive leverandør. Dermed understøttes en løbende konkurrenceudsættelse.

Civilsamfundet

Fokus har været på at opretholde og styrke samarbejdet med de boligforeninger og humanitære organisationer, som Center for Arbejdsmarked og Integration allerede i dag samarbejder med.

Civilsamfundet har spillet en væsentlig rolle i forhold til at indkvartere ukrainske flygtninge forud for deres opholdstilladelse og modtagelse i Slagelse Kommune. Her har nogle knyttet private netværk, som har støttet dem i integrationen og vejen til uddannelse og job. For andre har lokale fællesskaber og aktiviteter for f.eks. ældre og pensionister haft stor betydning for målgruppens trivsel. Igennem samarbejdet med kultur og fritid og skoleområdet, er der også forsat fokus på at især børn opnår tilbud i fritiden, som styrker deres netværk og trivsel.

Herudover er der fokus på samarbejdet med civilsamfundet på en række områder:

- Der arbejdes på at aktørerne i de boligsociale områder (Helhedsplanen) kobles tættere til de relevante afdelinger med en målsætning om at gøre brug af hinandens kompetencer og få en mere fælles opgaveløsning.
- I det omfang det er muligt og relevant for den enkelte borger, henviser rehabiliteringsteamet til civilsamfunds-tilbud der er bygget op i regi af socialøkonomiske virksomheder. Derudover oplyser rehabiliteringsteamet om aktiviteter som Kirkens Korshær, SIND og muligheder via Helhedsplanen m.v.
- Af socialøkonomisk strategi 2.0 "Det handler om mennesker" 2022-2025, fremgår det, at denne vil "*udvikle vores nuværende tilgang omkring civilsamfund og frivillighed ved at etablere og udvikle et samarbejde med Frivilligcenteret i Slagelse*".

Virksomhedsrettet perspektiv

Med et fokus på kontinuerligt at udvikle og optimere Jobcentrets virksomhedsservice arbejdes der med en række tiltag, herunder:

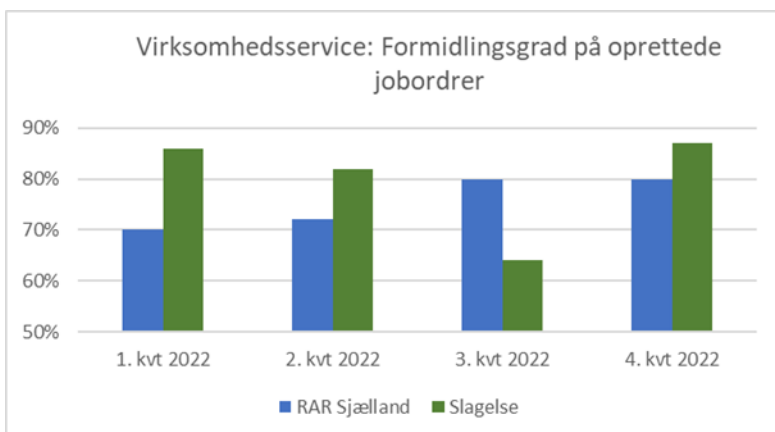
- Facilitering af og deltagelse i relevante samarbejdsfora fx "Flere faglærte-netværk", hvorigennem der i 2023 bl.a. er fokus på at sikre, at samarbejdet mellem uddannelse, erhverv og folkeskolerne, med henblik på samskabelse om opkvalificering af arbejdskraften.
- Udviklingen i brancher med mangel på arbejdskraft, herunder kompetencekrav og match, og hvordan "Et trin op" kan bidrage til at løfte behovet for arbejdskraft på den lidt længere bane.

- Det koordinerede virksomhedssamarbejde som et fortsat bærende element for den gode virksomhedsservice og den tætte dialog og kontakt med virksomhederne, således at centret opleves som en professionel samarbejdspartner for erhvervslivet i Slagelse.
- Partnerskabsaftalerne, der er ét af de områder, som Erhvervs-, Beskæftigelses- og Uddannelsesudvalget fokuserer på i forbindelse med at styrke samspillet mellem udvalgets områder og samtidig sikre fortsat, at kunne understøtte virksomhederne, med den arbejdskraft, de har behov for – nu og i fremtiden. I 2023 betyder det fx et fokus på at øge aktiviteten i partnerskabsaftalerne, herunder mulighederne for ”styrkede” partnerskabsaftaler (VIP-aftaler), der giver mulighed for en højere grad af, og gensidig, forpligtelse. Det sker som led i jobcentrets opgave med at understøtte virksomhederne i at forene den effektive drift, der giver overskud med at tage et socialt ansvar (de ESG drevne muligheder)
- Fortsat fokus på ’En indgang for virksomhederne’ sat i perspektiv til Slagelse Kommunes hjemtagelse af erhvervscentret.

For den virksomhedsrettede indsats gælder det nu generelt, at:

- Sammenlignet med RAR Sjælland og landsgennemsnittet, arbejder Slagelse overordnet mere med de virksomhedsrettede indsats. Tendensen er gennemgående på tværs af målgrupperne.
- Hovedparten af de virksomhedsrettede indsats er i private virksomheder – fx sker 75% af de virksomhedsrettede indsats for aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere og 85% af indsatserne for borgere i ressourceforløb i private virksomheder.
- Effekten af de virksomhedsrettede forløb er for flere af målgrupperne over landsgennemsnittet – fx er dagpengemodtagernes tilknytning til arbejdsmarkedet seks måneder efter et virksomhedsrettet forløb 82% i Slagelse Kommune mod 70% på landsplan.

Ift. virksomhedernes efterspørgsel efter arbejdskraft arbejder centret aktivt med virksomhedernes jobordrer. Ser vi på formidlingsgraden på oprettede jobordrer, ligger Slagelse fx helt i top i RAR Sjælland, med en enkelt undtagelse i 3. kvartal, hvor vi var udfordret på vakancer blandt rekrutteringskonsulenter.

Kilde: Indberetning til Jobnet for Arbejdsgivere (JobAG)

Udviklingen fremadrettet

Beskæftigelsesindsatsen i Slagelse drives for relativt få midler. Enhedsomkostninger pr. fuldtidsperson på offentlig forsørgelse ligger 17% under et benchmark blandt 20 kommuner (Mploy 2020). På ressourcesiden ser vi ind i tre udfordrende elementer fremadrettet:

- Udmøntning af Første delaftale (Arnepensionen): Fra statslig side var udmøntningen alene tiltænkt ungeområdet. Byrådet godkendte den 27. februar 2023 en fordeling med tre mio. kr. på ungeområdet og 1,8 mio. kr. på voksenområdet. Borgerne på voksenområdet forventes som følge af udmøntningen berørt i mindre grad, men budgettilpasningen kan have den konsekvens, at op mod 100 borgere ikke umiddelbart vil modtage en aktiv indsats. Derudover vil det blive vanskeligere at bremse udviklingen mod førtidspension.
- Udmøntning af Anden delaftale (Arnepensionen): Anden delaftale forventes udmøntet i to lovforslag. Første lovforslag indeholder bl.a. forslag om mere målrettede tilbud, udvidet mulighed for samtaler over video eller telefon samt forenklinger af administrative krav. Det forventes pt., at lovforslaget træder i kraft 22. marts 2023. Den forventede økonomiske konsekvens i 2023 for voksenområdet vil være ca. 3,6 mio. kr. Fra 2024 vil konsekvensen være ca. 10,3 mio., hvoraf mere end 90 % forventes at tilfalde voksenområdet.
- I forbindelse med budgetforliget for 2023-2026 blev jobcentret pålagt flere besparelser; a) 1 mio. kr. på den aktive indsats i 2023, b) 1,5 mio. kr., i 2023 stigende til 3 mio. kr. i 2024 på økonomiudvalgets ramme samt c) at finde hovedparten af 3 mio. kr. på egen ramme til en indsats med fokus på transportbranchen.

Besparelser på beskæftigelsesområdet – særligt når området er drevet for komparativt få midler – har en indbygget risiko for at bremse den positive resultatudvikling og påvirke kommunens velfærdsøkonomiske råderum. Hvis antallet af borgere på offentlig ydelse stiger eller varigheden på ydelsen stiger, kan en besparelse på området indebære en nettoreduktion af kommunens økonomiske råderum.

Potentialet ved at vælge at investere i beskæftigelsesområdet kan illustreres ved sygedagpengeområdet, hvor Slagelse Kommune bl.a. som følge af byrådets investering på området i dag leverer de tredje bedste resultater i landet, når der tages højde for kommunernes forskellige rammevilkår. Forskellen mellem Slagelses faktiske ydelsesomfang og forventede ydelsesomfang udgør 170 fuldtidspersoner, svarende til en årlig nettokommunal mindreudgift på i alt 24,6 mio. kr.

Løbende opfølgning

I forbindelse med udarbejdelse af Beskæftigelsesplan 2023-24 er der opstillet en række mål, hvoraf flere kobler sig direkte til de målgrupper og elementer, der indgår i strateginotatet. Det betyder, at Erhvervs-, Beskæftigelses- og Uddannelsesudvalget i forbindelse med de kvartalsvise nøgletalssager fortsat orienteres om bl.a.:

- Antal helårspersoner på kontanthjælp (aktivitetsparate), herunder langvarige over to år.
- Aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere i lønnede timer.
- Andel af a-dagpengemodtagere og sygedagpengemodtagere.

- Andel delvist raskmeldte.
- Aktiv brug af partnerskabsaftalerne og voksenlærlingeordningen.